

List trzech profesorów do wszystkich, których to dotyczy, czyli do wszystkich

Autorzy: **Jan Woleński, Jan Hartman, Wojciech Krysztofiak**

My, niżej podpisani, wyrażamy zaniepokojenie praktykami ograniczania wolności słowa, sumienia i przekonań, a także manifestowania własnych stylów życia, zgodnych z obowiązującym prawem. Uważamy, że jest to sprawa nas wszystkich, ale szczególny obowiązek ochrony pluralizmu światopoglądowego spoczywa na Prezydencie RP jako głowie państwa, parlamentarzystach — twórcach prawa, rządzie — organie administrującym sferą publiczną i wymiarze sprawiedliwości — organie stosującym prawo.

Pragniemy zwrócić uwagę na liczne przykłady instrumentalnego traktowania prawa w naszym kraju, gdy dochodzi do sądenia osób wyrażających dezaprobatę wobec faworyzowania katolickiej wizji życia społecznego i doświadczanego świata w instytucjach państwowych, a także wobec przywilejów, jakimi Kościół katolicki cieszy się w Polsce. W demokratycznym państwie, budowanym zgodnie z wolnościową tradycją kultury europejskiej, każda jednostka ma prawo do wyrażania protestu wobec zjawisk, których doświadczanie godzi w jej dobrostan. Niedawny wyrok w sprawie znanej piosenkarki, skazujący ją za rzekomą obrazę uczuć religijnych, jest sygnałem ostrzegawczym, którego nie można lekceważyć. Piszemy o rzekomej obrazie całkowicie świadomie, ponieważ naszym zdaniem sąd dopuścił się niczym nie uzasadnionej, rozszerzającej wykładni stosownego przepisu kodeksu karnego. Nie jest nam znany żaden dokument uznający Biblię za przedmiot kultu w religii katolickiej. W tej sytuacji uznanie, że ktoś został pokrzywdzony słowami skazanej osoby, w rozumieniu obowiązującego prawa karnego trzeba uznać za całkowity absurd.

W świetle wielu faktów z ostatnich lat przepisy prawne umożliwiające wszczynanie karnych spraw sądowych o obrazę uczuć religijnych okazują się niebezpiecznym narzędziem, za pomocą którego sędziowie mogą zwalczać przeciwników dominującego wyznania. Nie wnikamy w ich motywacje, ponieważ jakiegokolwiek by one były, muszą zostać zakwestionowane, o ile wykraczają poza obowiązujący porządek prawny i jego racjonalną interpretację. Najwyższy czas, aby prawo polskie i praktyka instytucji publicznych zaczęły odpowiadać polskiej ustawie zasadniczej, nakazującej państwu jednakie poszanowanie dla każdej z religii i dla ateizmu. W wolnym społeczeństwie, a za takie przecież chcemy uchodzić, każdy ma prawo wyznawać swoją wiarę lub światopogląd areligijny i każdy ma prawo uważać inne przekonania religijne lub światopoglądowe za fałszywe czy irracjonalne. Państwo nie powinno się do tego mieszać. Bierzmy przykład ze sławnego stwierdzenia jednego z wybitnych polskich królów, że nie jest władcą sumień swoich obywateli.

Prof. Jan Woleński (Uniwersytet Jagielloński)

Prof. Jan Hartman (Uniwersytet Jagielloński)

Prof. Wojciech Krysztofiak (Uniwersytet Szczeciński)

W geście solidarności, Sanal Edamaruku

Fot. Marek Łukaszewicz

List został podpisany w trakcie panelu dyskusyjnego Polskiego Stowarzyszenia Racjonalistów pt. „Wolność słowa a zapis o obronie uczuć religijnych. Współcześni 'błuźniercy' — Dorota Rabczewska (Doda) i Sanal Edamaruku”, który miał miejsce 2 lipca 2012 w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie.

Jan Woleński

Wykładowca Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Wybitny przedstawiciel współczesnej filozofii analitycznej, jedna z najbardziej znaczących postaci współczesnej filozofii polskiej. Ma wykształcenie filozoficzne i prawnicze. Jest kontynuatorem Szkoły Lwowsko-Warszawskiej, pracuje m.in. nad filozofią języka i epistemologią. Napisał blisko czterdzieści książek, a także wiele rozpraw, artykułów, tłumaczeń, głosów w dyskusjach, felietonów i aforyzmów, m.in. Z zagadnień analitycznej filozofii prawa, Quaestiones ad philosophiam analyticam iuris pertinentes (1980); Filozoficzna szkoła lwowsko-warszawska (1985); Metamatematyka a epistemologia (1993); W stronę logiki (1996); Okolice filozofii prawa (1999); Epistemologia, 3 tomy (2000); Granice niewiary (2004). Jest członkiem rad redakcyjnych czasopism: *Studia Logica*, *Synthese*, *The Monist*, *Studies in Eastern European Thought*, *Filozofia nauki*. Od 2000 roku jest przewodniczącym Polskiego Towarzystwa Logiki, Metodologii i Filozofii nauki. Jest także członkiem wielu naukowych towarzystw m.in.: Polskiego Towarzystwa Matematycznego, Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, American Mathematical Society, Aristotelian Society i wiedeńskiego Institut Wiener Kreis.

[Pokaż inne teksty autora](#)

Jan Hartman

Profesor filozofii, wydawca i publicysta, profesor UJ i kierownik Zakładu Filozofii i Bioetyki w Collegium Medicum na Uniwersytecie Jagiellońskim, redaktor naczelny "Principia", profesor w Małopolskiej Wyższej Szkole Ekonomicznej w Tarnowie. Magisterium - KUL, doktorat i habilitacja - UJ. Zajmuje się metafizyką (heurystyka filozoficzna, autorski projekt teorii neutrum), filozofią polityki, etyką i bioetyką. Zabierając głos w debatach publicznych na tematy polityczne i światopoglądowe, broni rozwiązań liberalnych i

demokratycznych.
[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

Wojciech Krysztofiak

Logik i filozof analityczny, profesor Uniwersytetu Szczecińskiego.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 04-07-2012)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,8164) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,8164>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl